ÖRYGGISBLAÐ

Ediksýra 10%

Öryggisblaðið er í samræmi við ákvæði Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (ESB) 2015/830 af 28. MAÍ 2015 um breytingu á reglugerð (EB) nr 1907/2006 Evrópuþingsins og ráðsins um skráningu, mat, leyfisveitingu og takmarkanir á efnum (REACH)

1. LIÐUR: Auðkenning efnisins eða blöndunnar og félagsins eða fyrirtækisins

Útgáfudagsetning	15.03.2016
Dagsetning endurskoðunar	11.12.2020

1.1. Vörukenni

Heiti vöru	Ediksýra 10%
Samheiti	Acetic acid
Vörunúmer	1416086

1.2. Viðeigandi og tilgreind notkun efnis eða blöndu og notkun sem ráðið er frá

Notkun efnis / blöndu	Leysir upp ólífrænar skánir.
Notkun sem mælst er gegn	Notið eingöngu í samræmi við notkunarleiðbeiningar.
Iðnaðarnotkun	Já
Fagleg notkun	Já

1.3. Upplýsingar um birgi öryggisblaðsins

Heiti fyrirtækis	Tandur h.f.
Heimilisfang skrifstofu	Hesthála 12
Póstnúmer	110
Staðarheiti	Reykjavík
Land	Ísland
Sími	00354 510 1200
Tölvupóstur	tandur@tandur.is
Vefsíða	www.tandur.is

1.4. Neyðarsímanúmer

Neyðarsími	Sími: 112 Lýsing: NEYÐARNÚMER Sími: 543-2222 Lýsing: EITRUNARMIÐSTÖÐ

2. LIÐUR: Hættugreining

2.1 Flokkun efnisins eða blöndunnar

Flokkun samkvæmt Reglugerð (EB) nr. 1272/2008 [CLP/GHS]	Skin Corr. 1A

2.2 Merkingaratriði

Hættutákn (CLP)

Merkiorð	Hætta
Hættusetningar	H314 Veldur alvarlegum bruna á húð og augnskaða. EUH 206 Varúð! Notist ekki með öðrum vörum. Getur gefið frá sér hættulegar lofttegundir (klór).
Varnaðarsetningar	P260 Andið ekki að ykkur úða / gufu /ýringi. P264 Þvoið hendur vandlega eftir meðhöndlun. P280 Notið hlífðarhanska / hlífðarfatnað / augnhlífar / andlitshlífar. P301+P330+P331 EFTIR INNTÖKU: Skolið munninn. EKKI framkalla uppköst. P303+P361+P353 BERIST EFNIÐ Á HÚÐ (eða í hár): Farið strax úr fötum sem óhreinkast af efninu. Skolið húðina með vatni / Farið í sturtu. P304+P340 EFTIR INNÖNDUN: Flytjið viðkomandi í ferskt loft og látið hann hvílast í stellingu sem léttir öndun. P305+P351+P338 BERIST EFNIÐ Í AUGU: Skolið varlega með vatni í nokkrar mínútur. Fjarlægið snertilinsur ef það er auðvelt. Skolið áfram. P310 Hringið umsvifalaust í EITRUNARMIÐSTÖÐ eða lækni. P363 Þvoið föt, sem óhreinkast af efninu, fyrir næstu notkun. P405 Geymist á læstum stað. P501 Fargið innihaldi / íláti hjá viðurkenndum móttökuaðila

2.3. Aðrar hættur

PBT / vPvB	Þessi vara inniheldur engin PBT eða vPvB efni.

3. LIÐUR: Samsetning innihaldsefna / upplýsingar um innihaldsefni

3.2. Blöndur

Heiti innihaldsefnis	Auðkenni	Flokkun	Innihald	Athugasemdir
Ediksýra...%	CAS-nr.: 64-19-7 EB-nr.: 200-580-7 Nr. atburðaskráar: 607-002-00-6	Flam. Liq. 3;H226 Skin Corr. 1A;H314 Minnispunktur: B	10 % wt/wt	

4. LIÐUR: Ráðstafanir í skyndihjálp

4.1 Lýsing á ráðstöfunum í skyndihjálp

Almennt	Leitið læknis ef lasleika verður vart. Sýnið þetta öryggisblað.

Innöndun	Ef viðkomandi á erfitt með öndun skal flytja hann í ferskt loft og láta hann hvílast í stellingu sem léttir öndun. Leitið umsvifalaust læknis
Snerting við húð	Skolið húðina vandlega með vatni. Farið úr fötum, sem óhreinkast af efninu, og þvoið fyrir næstu notkun. Leitið læknis.
Snerting við augu	Lyftið augnlokunum og skolið tafarlaust með nógu af vatni. Fjarlægið snertilinsur ef það er auðvelt. Skolið áfram. Leitið umsvifalaust læknis
Inntaka	Skolið munninn vandlega. Framkallið ekki uppsölur. Hringið umsvifalaust í EITRUNARMIÐSTÖÐ eða lækni. Símanúmer Eitrunarmiðstöðvar: 543-2222
Ráðlagðar hlífðarbúnaður fyrir þá sem veita skyndihjálp	Notið hlífðarhanska/hlífðarfatnað/augnhlífar/andlitshlífar.

4.2. Helstu skaðleg einkenni og áhrif, bæði bráð og tafin

Bráð einkenni og áhrif	Veldur alvarlegum bruna á húð og augum. Sjá nánar lið 11.1 undir "Möguleg bráð áhrif".

4.3 Upplýsingar um tafarlausa læknisumönnun og sérstaka meðferð sem þörf er á

5. LIÐUR: Ráðstafanir vegna slökkviaðgerða

5.1 Slökkvibúnaður

Viðeigandi slökkvimiðill	Froða, koltvísýringur eða slökkviduft. Vatnsúði.

5.2 Sérstakar hættur af völdum efnisins eða blöndunnar

5.3 Ráðgjöf fyrir slökkviliðsmenn

Hlífðarbúnaður	Notið öndunarhlífar Notið hlífðarhanska/hlífðarfatnað/augnhlífar/andlitshlífar.
Aðferðir við slökkvistörf	Beitið eðlilegum varúðarráðstöfunum við slökkvistörf og verið í hæfilegri fjarlægð frá eldinum

6. LIÐUR: Ráðstafanir ef efni fer óvart til spillis eða er losað fyrir slysni

6.1 Öryggisráðstafanir fyrir fólk, hlífðarbúnaður og neyðarráðstafanir

Varúðarráðstafanir einstaklings	Notið hlífðarhanska/hlífðarfatnað/augnhlífar/andlitshlífar. Hringið í EITRUNARMIÐSTÖÐ eða lækni ef lasleika verður vart.
Fyrir þá sem svara neyðarþjónustu	Notið hlífðarhanska/hlífðarfatnað/augnhlífar/andlitshlífar. Hringið í EITRUNARMIÐSTÖÐ eða lækni ef lasleika verður vart.

6.2 Varúðarráðstafanir vegna umhverfisins

Umhverfisráðstafanir	Forðist losun út í umhverfið. Safnið upp því sem hellist niður.

6.3 Aðferðir og efni til afmörkunar og hreinsunnar

Hreinsunaraðferðir	Safnið upp því sem hellist niður.
Afmörkun	Geymist í lokuðu íláti

6.4 Tilvísun í aðra liði

Aðrar leiðbeiningar	Sjá 8.2

7. LIÐUR: Meðhöndlun og geymsla

7.1 Varúðarráðstafanir um örugga meðhöndlun

Öryggisráðstafanir

Ráðstafanir til að vernda umhverfið	Látið efnið ekki komast óblandað eða óhlutleyst í frárennsli eða niðurföll. Safnið því upp sem hellist niður ef mögulegt er.
Ráðleggingar um almenna starfshollustuhætti	Geymið vinnufatnað og persónulegan fatnað aðskilinn.

7.2 Örugg geymsluskilyrði, þ.m.t. vegna mögulegs ósamrýmanleika

Geymsla	Geymsla fyrir ætandi efni. Geymist í upprunalegu íláti. Geymsla á efnum sem hvarfast við sýru. Umbúðir skulu vera vel luktar. Má ekki geyma hjá matvælum og öðrum neysluvörum eða fóðri.

Öruggar geymsluaðstæður

Tæknilegar aðferðir og geymsluskilyrði	Sýrur.
Ábendingar um samsetningu	Sýrur.
Geymsluhitastig	Gildi: ~ 20 °C

7.3 Sértæk, endanleg notkun

Tilgreind notkun	Sjá 1.2

8. LIÐUR: Váhrifavarnir / persónuhlífar

8.1. Eftirlitsbreytur

Heiti innihaldsefnis	Auðkenni	Mengunarmörk	Ár
Ediksýra...%	CAS-nr.: 64-19-7	TWA (8klst.) : 10 ppm TWA (8klst.) : 25 mg/m3	Ár: 2009

DNEL / PNEC

Innihaldsefni	Ediksýra...%
DNEL	**Hópur:** Starfsmaður **Váhrifaleið:** Stutt hugtak (bráð) - Innöndun - Staðbundin áhrif **Gildi:** 25 mg/m3 **Hópur:** Neytandi **Váhrifaleið:** Stutt hugtak (bráð) - Innöndun - Staðbundin áhrif **Gildi:** 25 mg/m3
PNEC	**Váhrifaleið:** Ferskvatn **Gildi:** 3.058 mg/l

	Váhrifaleið: Botnfall í ferskvatni **Gildi:** 11.36 mg/kg

8.2 Váhrifavarnir

Váhrifavarnir	Hlífðarbúnað skal velja samkvæmt gildandi CEN-stöðlum og í samvinnu við birgi hlífðarbúnaðar.

Öryggismerki

Varúðarráðstafanir til að hindra váhrif

Ráðstafanir í leiðbeiningum til að hindra váhrif	Tryggja skal aðgengi starfsmanna að öryggisupplýsingum um efnið. Hafið varúðarleiðbeiningar sýnilegar.
Skipulagsráðstafanir til að hindra váhrif	Varist beina snertingu við efnið. Þjálfið starfsfólk.
Tæknilegar aðferðir til að hindra váhrif	Notið hlífðargleraugu/andlitsgrímu og hlífðarfatnað.

Augn- / andlitshlífar

Augnhlífar	Notið samþykkt öryggisgleraugu eða andlitshlíf. Öryggisgleraugu skulu vera með hliðarhlífum.
Viðeigandi augnhlífar	Öryggisgleraugu skulu vera með hliðarhlífum.
Tilvísunar í viðeigandi staðal	EN 166

Handhlífar

Handhlífar	Notið hlífðarhanska.
Tilvísunar í viðeigandi staðal	EN 374

Húðvernd

Húðvernd (annars staðar en á höndum)	Klæðist viðeigandi hlífðarfatnaði sem vörn gegn skvettum eða mengun.

Öndunarvernd

Öndunarvernd	Öndunarbúnaðar er ekki þörf við venjulegar aðstæður. Ef loftræsting er ófullnægjandi verður að nota viðeigandi öndunarhlífar.

Viðeigandi váhrifavarnir umhverfis

Váhrifavarnir vegna umhverfis	Látið efnið ekki komast óblandað eða óhlutleyst í frárennsli eða niðurföll.

9. LIÐUR: Eðlis- og efnafræðilegir eiginleikar

9.1 Upplýsingar um eðlis- og efnafræðilega grunneiginleika

Efnislegt ástand	Litlaus vökvi
Litur	Litlaust
Lykt	Edikssýra.
pH	Staða: Verið að afhenda Gildi: < 2
Rúmþyngd	Gildi: = 1,01 g/ml Hitastig: ~ 20 °C
Leysni í vatni	Leysist í öllum hlutföllum í vatni.

9.2 Aðrar upplýsingar

10. LIÐUR: Stöðugleiki og hvarfgirni

10.1 Hvarfgirni

Hvarfgirni	Engin sérstök hætta á efnahvörfum er tengd þessari vöru.

10.2 Efnafræðilegur stöðugleiki

Stöðugleiki	Ef efnið er geymt og notað í samræmi við ráðleggingar eru engin vandamál varðandi stöðugleika þessa.

10.3 Möguleiki á hættulegu efnahvarfi

Möguleiki á hættulegum verkunum	Komist efnið í snertingu við efnablöndur sem innihalda bleikiklór eða natríumhýpóklórít þá myndast eitrað gas (klórgas)!

10.4. Skilyrði sem ber að varast

Aðstæður sem skal forðast	Forðist hita. Forðist frost. Haldið frá sólarljósi. Blandið alls ekki saman með vörum sem innihalda klór. Það getur leitt af sér myndum á eitruðu klórgasi.

10.5 Ósamrýmanleg efni

Efni sem skal varast	Sterkir basar. Málmar Mjög oxandi efni.

10.6 Hættuleg niðurbrotsefni

Hættuleg niðurbrotsefni	Kolsýringi (CO). Koltvísýringi (CO_2).

11. LIÐUR: Eiturefnafræðilegar upplýsingar

11.1. Upplýsingar um hættuflokka eins og þeir eru skilgreindir í reglugerð (EB) nr. 1272/2008

Innihaldsefni	Ediksýra...%
Bráð eiturhrif	**Gerð eiturhrifa:** Bráð þörf **Prófuð áhrif:** LD50 **Váhrifaleið:** Inntaka **Gildi:** = 3310 mg/kg **Tegundir tilraunadýra:** Rotta

	Prófunartilvísun: Aðferð ekki gefin upp **Gerð eiturhrifa:** Bráð þörf **Prófuð áhrif:** LC50 **Váhrifaleið:** Innöndun. **Lengd:** 4 klst **Gildi:** > 40 mg/l **Tegundir tilraunadýra:** Rotta

Aðrar upplýsingar varðandi heilbrigðishættur

Almennt	Þetta efni er ætandi.
Innöndun	Ertir öndunarfæri.
Snerting við húð	Getur valdið brunasárum.
Snerting við augu	Hætta á alvarlegum augnskaða.
Inntaka	Ætandi. Getur valdið efnabruna í munni, vélinda og maga.
Stökkbreytandi hrif	Engar upplýsingar til um blöndu. Varðandi einstök efni í blöndunni þá eru engar vísbendingar um stökkbreytandi áhrif.
Krabbameinsvaldandi áhrif, aðrar upplýsingar	Engar upplýsingar til um blöndu. Varðandi einstök efni í blöndunni þá eru engar vísbendingar um krabbameinsvaldandi áhrif.
Eituráhrif á æxlun	Engar upplýsingar til um blöndu. Varðandi einstök efni í blöndunni þá eru engar vísbendingar um eituráhrif á æxlun hjá neinu þeirra.

11.2 aðrar upplýsingar

Athugasemdir	Sjá 4.1

12. LIÐUR: Vistfræðilegar upplýsingar

12.1. Eiturhrif

Innihaldsefni	Ediksýra...%
Eitrað lífi í vatni, fiskur	**Gildi:** = 75 mg/l **Tímabil prófanna:** 96 klst **Tegundir:** Lepomis macrochirus **Aðferð:** Aðferð ekki uppgefin
Innihaldsefni	Ediksýra...%
Eitrað lífi í vatni, þörungar	**Gildi:** = 300,82 mg/l **Tímabil prófanna:** 72 klst **Tegundir:** Ekki skilgreind **Aðferð:** Aðferð ekki uppgefin
Innihaldsefni	Ediksýra...%
Eitrað lífi í vatni, krabbadýr	**Gildi:** = 95 mg/l **Tímabil prófanna:** 24 klst **Tegundir:** Daphnia magna Straus **Aðferð:** Aðferð ekki uppgefin

12.2 Þrávirkni og niðurbrjótanleiki

Þrávirkni og niðurbrjótanleiki, athugasemdir	Engar upplýsingar til um blöndu. Varðandi einstök lífræn efni í blöndunni þá flokkast þau öll sem auðveldlega niðurbrjótanleg í náttúrunni.

12.3. Uppsöfnun í lífverum

Uppsöfnunarhætta í lífverum	Engin gögn eru skráð.

12.4 Hreyfanleiki í jarðvegi

12.5. Niðurstöður úr mati á PBT- og vPvB-eiginleikum

PBT matsniðurstöður	Þessi vara inniheldur engin PBT eða vPvB efni.

12.6 Innkirtlatruflandi eiginleikar

12.7. Önnur skaðleg áhrif

13. LIÐUR: Förgun

13.1. Aðferðir við meðhöndlun úrgangs

Tilgreina viðeigandi aðferðir við förgun	Forðist losun út í umhverfið. Fargið úrgangi og leifum í samræmi við kröfur á hverjum stað.
Viðkomandi reglugerð um úrgang	Reglugerð 737/2003
Landsbundnar reglur	Reglugerð 184/2002 um skrá yfir spilliefni og annan úrgang.
Aðrar upplýsingar	Förgun á viðurkenndum förgunarstað í samræmi við staðbundna förgunarstjórnun.

14. LIÐUR: Upplýsingar um flutninga

14.1. UN-númer

ADR/RID/ADN	2790
IMDG	2790
ICAO/IATA	2790

14.2. Rétt UN-sendingarheiti

ADR/RID/ADN	ACETIC ACID SOLUTION
IMDG	ACETIC ACID SOLUTION
ICAO/IATA	ACETIC ACID SOLUTION

14.3. Hættuflokkur eða -flokkar vegna flutninga

ADR/RID/ADN	8
IMDG	8
ICAO/IATA	8

14.4 Pökkunarflokkur

ADR/RID/ADN	III
IMDG	III
ICAO/IATA	III

14.5. Umhverfishættur

14.6 Sérstakar varúðarráðstafanir fyrir notanda

14.7 Sjóflutningar í lausu samkvæmt IMO tækjum

ADR/RID Aðrar upplýsingar

Hættunr.	80

IMDG Aðrar upplýsingar

EmS	F-A, S-B

15. LIÐUR: Upplýsingar varðandi regluverk

15.1 Sértæk ákvæði/löggjöf fyrir efnið eða blönduna vegna öryggis, heilbrigðis og umhverfis

Löggjöf og reglugerðir	Reglugerð nr. 1907/2006 og síðan 750/2008 um skráningu, mat, leyfisveitingu og takmarkanir er varða efni (efnareglur REACH). Breytingar sem gerðar voru á II viðauka REACH reglugerðar með EB reglugerð nr. 453/2010 til að samræma kröfurnar við nýjar reglur um flokkun og merkingu (CLP reglugerðin 1272/2008). Reglugerð EB nr. 1272/2008 um flokkun, merkingu og pökkun efna og blandna, sem breytir og kemur í stað tilskipana 67/548/EBE og 1999/45/EB, og breytir reglugerð (EB) nr. 1907/2006 (REACH). Reglugerðir EB nr. 790/2009 og 286/2011 um breytingar á reglugerðum Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 1272/2008 í því skyni að laga hana að tækniframförum. Lög nr. 61/2013 - Efnalög meginmarkmið þeirra er að tryggja öryggi neytenda við meðferð á efnum og efnablöndum þannig að þau valdi ekki tjóni á heilsu manna, dýra eða umhverfi.

15.2 Efnaöryggismat

Efnafræðilegt öryggismat framkvæmt	Nei

16. LIÐUR: Aðrar upplýsingar

Styttingar og skammstafanir sem notaðar eru	GHS: Globally Harmonized System CLP: Classification, labelling and packaging DNEL: Derived No Effect Limit (afleidd áhrifaleysismörk). PBT: Persistent, Bioaccumulative and Toxic PNEC: Predicted No Effect Concentration vPvB: Very Persistent and very Bioaccumulative REACH: Registration, Evaluation, Authorization and Restriction of Chemicals.

Upplýsingar sem hefur verið bætt við, eytt eða endurskoðaðar	Liður 4.1: Símanúmer eitrunarmiðstöðvar bætt við. Liður 2.1: Bætt við Flokkun blöndunnar, Skin Corr. 1A; H314 Liður 2.2: Bætt við Hættusetningu EUH 206
Útgáfa	3
Unnið af	Birgir Ö. Gudmundsson (Ph.D Efnafræði); netfang: birgir@tandur.is Alfreð Aðalsteinsson (M.S í Efnafræði); netfang: alfred@tandur.is